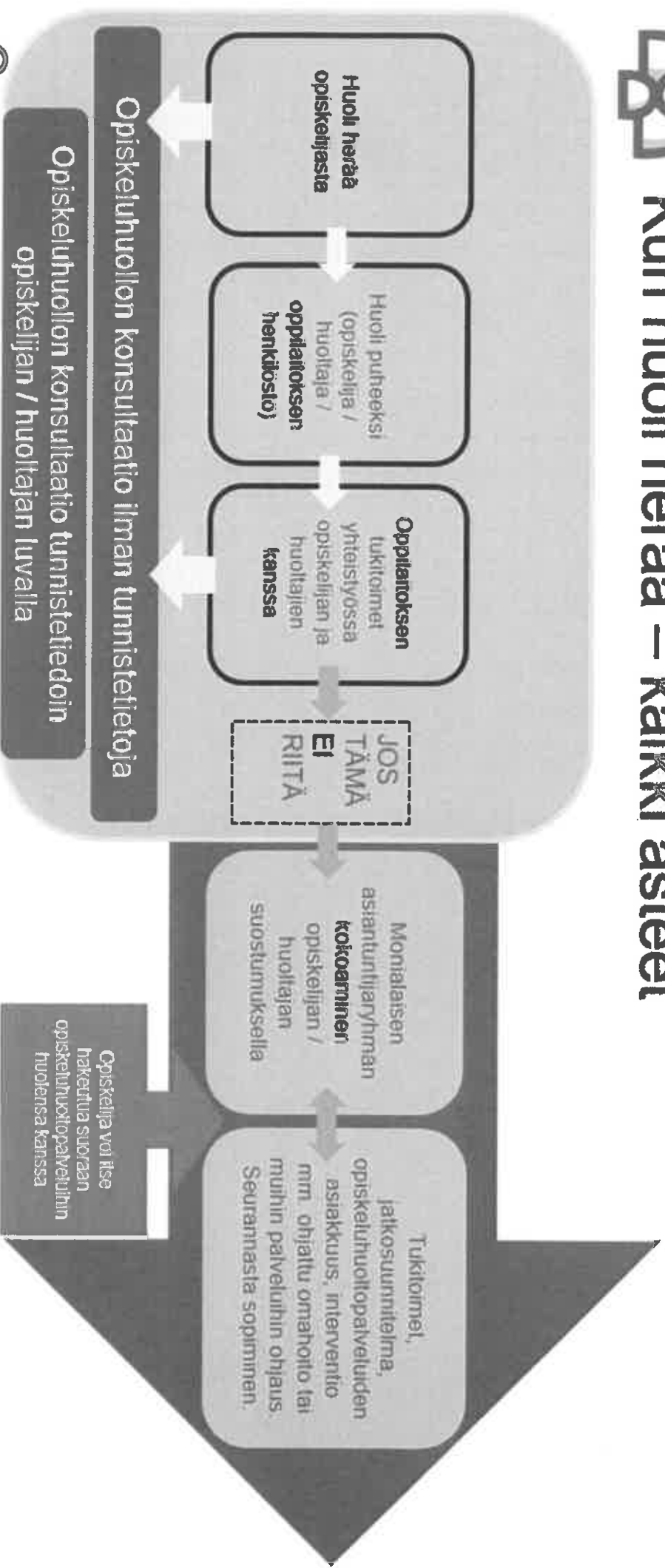




Kun huoli herää – kaikki asteet



Oppilaitoksen tukitoimet

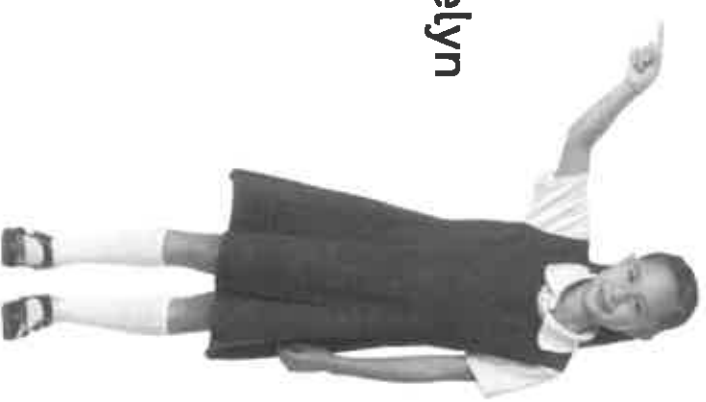
Takaisin
alkuun

Ennen palaveria, ope esittäyttää Wilmassa Tuki-välilehdellä (Muut asiakirjat --> lisää uusi --> näkyy huoltajalle) 'Lepo, ravinto, vapaa-aika-kyselyn' lomakkeelle oppilaan henkilötiedot.

Ope lähettää huoltajille Wilma-viestin, jossa pyytää vastaamaan kyselyyn.

Huoltaja/oppilas täyttää Wilmassa Tuki-välilehdellä kyselyn ja tallentaa vastaukset.

Palaverissa käydään läpi kyselyn vastausten mahdollisia vaikutuksia esim. keskittymiseen.



Opiskeluhuollon konsultaatio ilman

tunnistietoa

Takaisin
alkuun

Ilman tunnistietoa = niin, ettei ihmistä voida tunnistaa.

Kuvataan ilmiötä tavoitteena, että opettaja saa apua JA samalla arvioidaan tarvetta monialaiselle asiantuntijaryhmän kokoontumiselle/lähetteelle tms.

Huoltajan ja oppilaan suostumus monialaiseen asian käsittelyyn tunnistetiedoin.

Suostumus kirjataan Wilman opiskeluhuoltokertomukseen tapaamista sovittaessa.

Kysy ohjeet monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamiselle rehtoriltasi.



Kouluterveydenhuolto

Takaisin
alkuun

Kouluterveydenhuollossa työskentelevät
kouluterveydenhoitajat ja koululääkärit

Määräaikaiset koko ikäluokkaa koskevat
terveystarastukset

Ei sairaanhoitopalveluja



Opiskeluterveydenhuolto

Talkaisin
alkuun

Opiskeluterveydenhuollon palveluja saavat lukiolaiset.

Terveys- ja sairaanhoitopalveluja mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö sekä seksuaaliterveyden edistäminen.

Tarvittaessa ohjaus lisätutkimuksiin ja hoitoon.

Terveysterveystajajat yksiköittäin:

- Kailas ja Vierumäen yksikkö: Hanna Lietzen, puh. 050 402 7246
- Sinilähde, Kirkkis ja Jyränkö: Anna-Maija Lehtinen, puh. 044 769 2983
- Lyseonmäki: Miitta Lehtokoski, puh. 044 797 8580
- Lukio: Mira Taskinen, puh. 050 594 5578
- Sähköposti: etunimi.sukunimi@pajatha.fi



Kuraattoripalvelut

Takaisin
alkuun

Kuraattoripalvelujen päämääränä yhteisössä on syrjäytymisen ehkäiseminen sekä yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen.

Tavoitteena on oppilaan voimavarojen ja toimintakyvyn edistäminen sekä pyrkimys muovata ympäröiviä olosuhteita yhteistyössä lähiyhteisön kanssa.

Kuraattorit yksiköittäin:

- Kailas ja Jyränpö: Tiia Törnberg, puh. 044 797 6981
- Sinilähe ja Vierumäen yksikkö: Laura Asikainen, puh. 044 482 6796
- Kirkkis: Maarit Hilden, puh. 050 350 3103
- Lyseonmäki ja lukio: Taru Aroaho, puh. 044 769 4395
- Sähköposti: etunimi.sukunimi@pajatha.fi



Psykologipalvelut

Talkaisin
alkuun

Tavoitteena on tukea oppimista ja hyvinvointia psykologisten arviointi-, konsultaatio- ja neuvontapalvelujen avulla.

Oppimisvaikeuksien, koulunkäyntivaikeuksien ja psyykkisen tilanteen arviointia sekä tukitoimien suunnittelua ja toteuttamista yhteistyössä oppilaan lähiverkoston ja tarvittavan yhteistyöverkoston kanssa.

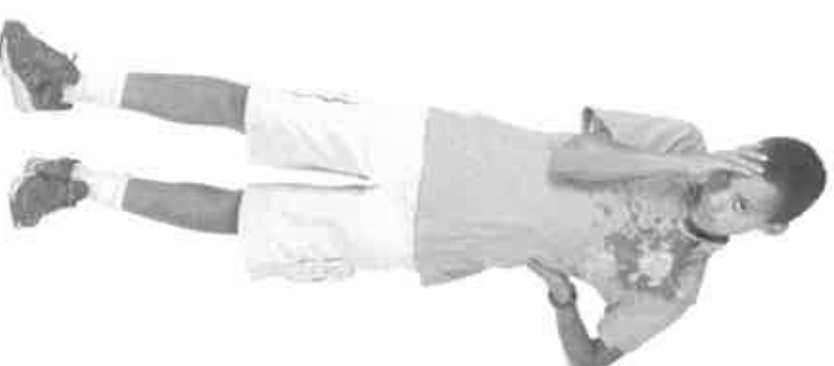
Tarvittaessa perheiden ohjaus koulun ulkopuolisten tukitoimien piiriin

Psykologit yksiköittäin:

- Alakoulut: Iita Riihilahti, puh. 044 735 0022
- Yläkoulu: Mika Timonen, puh. 044 769 3051
- Lukio: Niko Nuutinen, puh. 044 482 6797
- Sähköposti: etunimi.sukunimi@pajatha.fi



Heinola



Muita yhteistyötahoja

Takaisin
alkuun

Lakisääteisten opiskeluhuoltopalvelujen lisäksi lapsi/nuori/perhe voi saada tukea myös muilta tahoilta.

Heinolassa tukena ovat mm. seuraavat tahot:

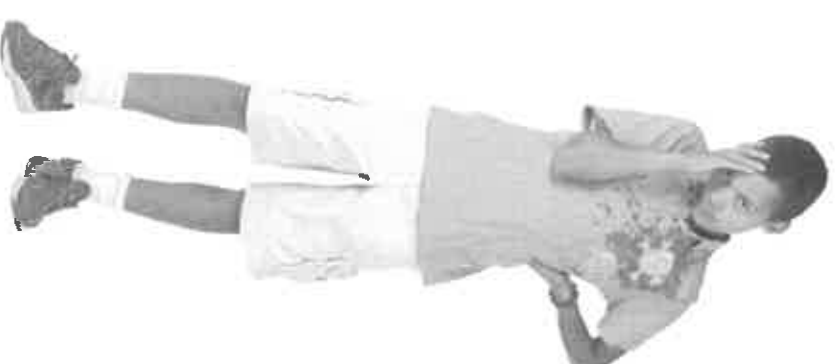
Varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori Tytti Lönnrot 0442615168

Perhevalmentaja Miia Salonen +358447888658

Psyykkari Jaana Valtonen 044773068

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen arjen tuen palvelut 0447801163

Nepsy-tukipuhelin 0447350084



Monialainen asiantuntijaryhmä

Takaisin
alkuun

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan esimerkiksi, jos herää huolta oppilaan/ opiskelijan/ryhmän tilanteesta, jonka selvittelyyn sekä hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoita. Ryhmän kokoaminen on tärkeää varsinkin, jos tarvitaan monialaista yhteistyötä opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon henkilöstön välillä.

Ryhmän kokoamisesta vastaa luokanopettaja/luokanvalvoja.

Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

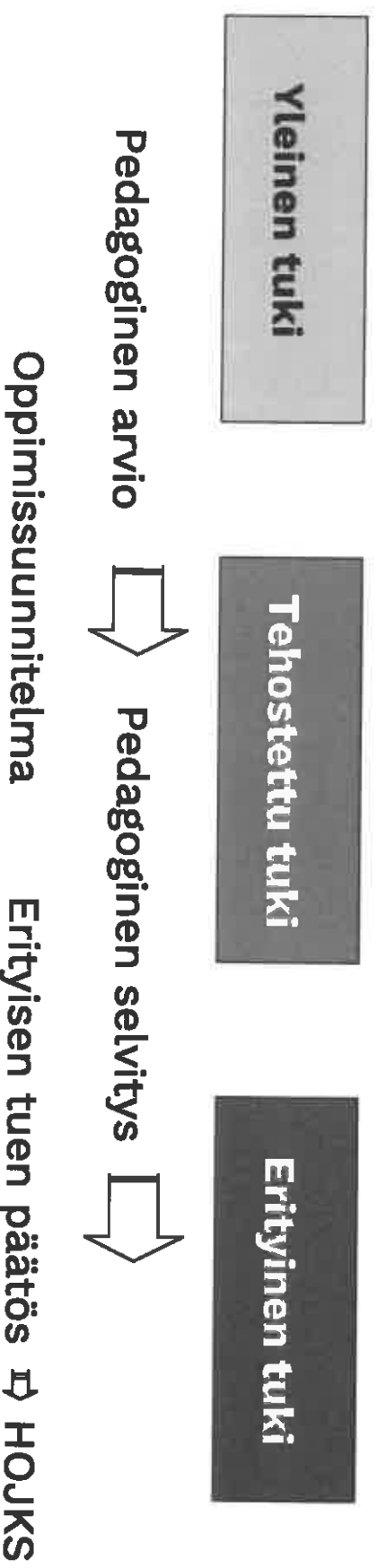
Harkinnan mukaan opettaja voi kutsua ryhmään esim. erityisopettajan, terveydenhoitajan, kuraattorin, psykologin, nuorisotyöntekijän/yhteisöpedagogin tai psyykkarin.

Kirjaukset opiskeluhuoltokertomukseen ja tarvittavin osin myös ryhmään osallistuneiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten omiin potilas- ja asiakaskertomuksiin.



Heinola

Kolmiportainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki



Yleinen tuki 1/3

- Annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä
- Koko ryhmä hyötty
- Jos yleisen tuen tukitoimet eivät riitä, konsultoi ilman oppilaan identifiointitietoja laaja-alaista erityisopettajaa ja/tai psykologia ja kerro, mitä keinoja olet jo kokeillut
- Ole yhteydessä huoltajiin heti, jos huoli herää (Katso Huolinnuoli)



Yleinen tuki 2/3

Takaisin
alkuun

Yleisen tuen työkaluja käyttöön

- **Päiväohjelma** näkyvillä kuvina, käydään läpi aamuisin, huomioidaan muutokset rutiineissa
- **Tuntiohjelma ja tunnin rakenne** jokaisen oppitunnin aluksi näkyväksi lapsille
- Jokaisen oppilaan tulee tietää, mikä on **tunnin tavoite** ja mitä häneltä odotetaan
- Myös oppitunnin voi pilkkoa osiin, voi olla kuvina
- **Palaute** jokaisen osan jälkeen
- Anna oppitunnin kuluessa **myönteistä palautetta** koko ryhmälle ja yksittäisille oppilaille. Muista, että se kasvaa, mihin aikuisen huomio kiinnittyy!
- **Istumajärjestys** (Kokeilemalla löytyy jokaiselle toimiva paikka.)
- **Ylimääräiset virikkeet pois** oppimisympäristöstä. Taulu riittävän tyhjäksi ja oppilaan pulpetilta ylimääräiset tavarat pois
- **Rutiinit** ovat tärkeitä
- Hyödynnä **timeria**, aloita esimerkiksi viidestä minuutista
- Rakenna **palkkiojärjestelmä** koko ryhmälle, tavoitteet aluksi riittävän matalia
- Sopikaa yhteinen **hiljaisuusmerkki ja/tai siirtymämerkki** (=jokin toiminta alkaa tai loppuu) ja käyttäkää niitä



Yleinen tuki 3/3

Takaisin
alkuun

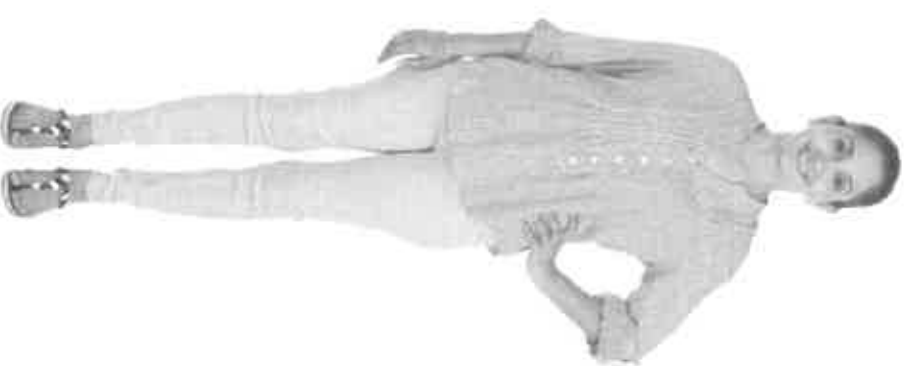
- **Läksyt merkitään Wilmaan**
- **Anna yksi ohje kerrallaan ja vasta kun kaikki kuuntelevat**
- Varmista, että ohje on **ymmärretty**
- Huolehdi, että tehtävät ovat oppilaalle sopivan tasoisia (=eriyttäminen)
- **Anna aikaa toimia**, koskaan ei ole kiire
- Mahdollista **luvallinen liike**
- **Toimintaohje kiellon sijasta**
- **Kuvita** ohje ja varmista, että siihen voi palata
- Muista, että **aikuisen tehtävä on johtaa toimintaa** koko opitunnin ajan (ohjaaminen, kannustaminen, rajaaminen, tsemppaaminen, tukeminen, alkuun auttaminen, kehuminen jne.)
- **Pysy läsnä** joka hetkessä! Jokainen hetki on vuorovaikutustaitojen opettelua.



Tehostettu tuki

Takaisin
alkuun

- Yleistä tukea jatkuvampaa, voimakkaampaa ja yksilöllisempää
- Yleisen tuen työkalut käytössä
- Oppilas noudattaa kansallista opetussuunnitelmaa ja hänen suoriutumistaan arvioidaan suhteessa siihen
- Perustuu pedagogiseen arvioon
- Toteutetaan moniammatillisessa yhteistyössä opiskeluhuollon ammattihenkilöiden kanssa sovituksi
- Tukea annetaan oppilaalle laadittavan oppimissuunnitelman mukaisesti
- Jos tehostettu tuki ei riitä, tehdään pedagoginen selvitys



Erityinen tuki

Takaisin
alkuun

- Perustuu **pedagogiseen selvitykseen**, jonka luokanopettaja/luokanvalvoja laatii yhdessä erityisopettajan kanssa sekä **opiskeluhuollon moniammatillisena yhteistyönä tekemään selvitykseen** oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Ennen päätöstä oppilasta ja huoltajaa on kuultava.
- Koulutusjohtajan tekemä pedagogiseen selvitykseen perustuva hallintopäätös vaaditaan. Koulutusjohtaja tiedottaa perhettä päätöksestä.
- Opetusta ohjaa henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS)
- Oppimisen tavoitteet on määriteltä HOJKS:ssa ja oppilaan suoriutumista arvioidaan suhteessa tavoitteisiin. Myös todistus on erilainen.
- Yleisen tuen työkalut käytössä
- Huoltajan tuki, moniammatillinen yhteistyö ja yksilöllinen ohjaus ovat tärkeitä

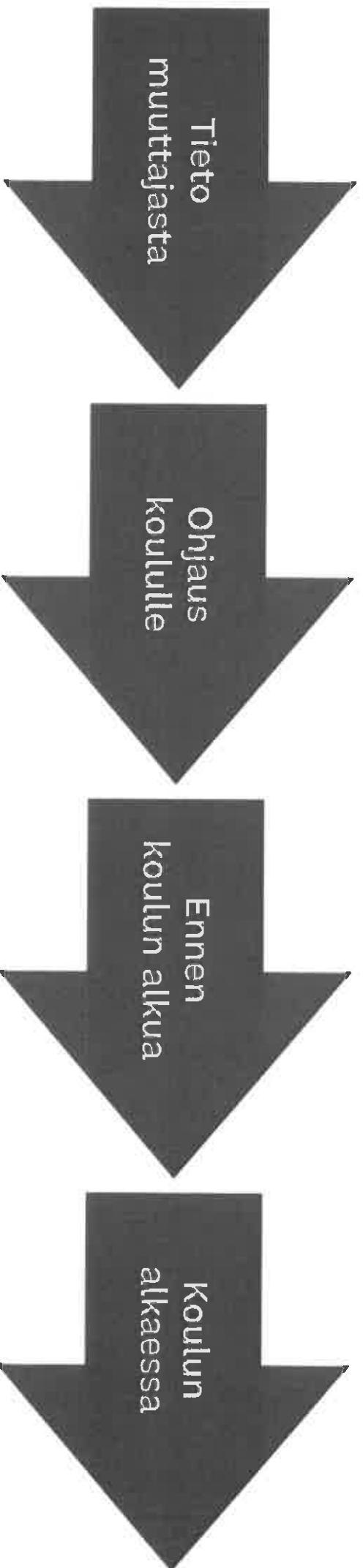


Pedagoginen arvio/selvitys

- Tuen asiakirjat tarkastetaan syslomaan mennessä ja uudelleen huhtikuun loppuun mennessä
- Tarkastamisen tekee luokanopettaja/luokanvalvoja yhdessä erityisopettajan kanssa
- Tuen asiakirjojen täytettävät lomakkeet löytyvät Wilmasta (kuvakaappaus, miltä sivu näyttää)



Maahanmuuttajat



PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ



Heinola

Tieto muuttajasta

Takaisin
alkuun

- Ensimmäisenä tiedon uudesta maahanmuuttajataustaisesta oppilaasta voi saada esim. Koulutusjohtaja, koulu (rehtori, palvelusihteeri) tai maahanmuuttokoordinaattori
- Tieto voi tulla vastaanottokeskuksesta (VOK), suoraan perheeltä tai perheen tukihenkilö(i)ltä



Ohjaus koululle 1/2

Takaisin
alkuun

Oppilastietolomake

- Maahanmuuttajastatus: Valitse kentästä maahanmuuttajataustainen ja kirjaa lisätietoihin varsinainen maahanmuuttajastatus
- Jos oppilas on VOK:n asiakas, kirjaa myös mahdollinen yhdyshenkilö yhteystietoineen
- Tarvittaessa voi olla yhteydessä Maahanmuuttaja koordinaattori Marianna Kemppiin tai Kotoutusohjaaja Julia Kaaproon

Jatko-ohjeet perheelle

Tulevan ekaluokkalaisten ohjaaminen valmistavaan esiopetukseen, jos perhe muuttaa Heinolaan koulunalkua edeltävän vuoden aikana

- Taitotasoarvio
- Sovi ajankohta
 - Miten tulee valmistautua?
 - Miten tulkkaus on hoidettu?

Terveystarkastuksen ajanvaraus (kouluterveydenhoitaja/VOK)

Etukäteisinfo tulevasta huoltajien orientaatiosta (esim. ajankohta ja paikka, jos selvillä)



Heinola



Ohjaus koululle 2/2

Takaisin
alkuun

Tulkkaus Monetrasta tai pikatulkkisovellus

Tulkkaukset tilataan
Monetran
tulkkipalvelusta:
puh. 040 1469 909
(arkisin klo 8–16)

Voit tilata tulkkauksia
myös netissä Monetran
Tempo-portaalin kautta.
Voit hakea tunnukset
täältä: [http://
monetratulkkipalvelu.fi/
tilaa-tempo-tunnukset/](http://monetratulkkipalvelu.fi/tilaa-tempo-tunnukset/)

- Varausta varten tarvitset:
- Asiakkaan nimi ja syntymäaika
 - Tulkkauskieli
 - Tulkkauksen aihe
 - Tulkkauspaikan osoite (jos läsnä)
 - Kustannuspaikka 4021 (kotouttaminen)

Ennen koulun alkua

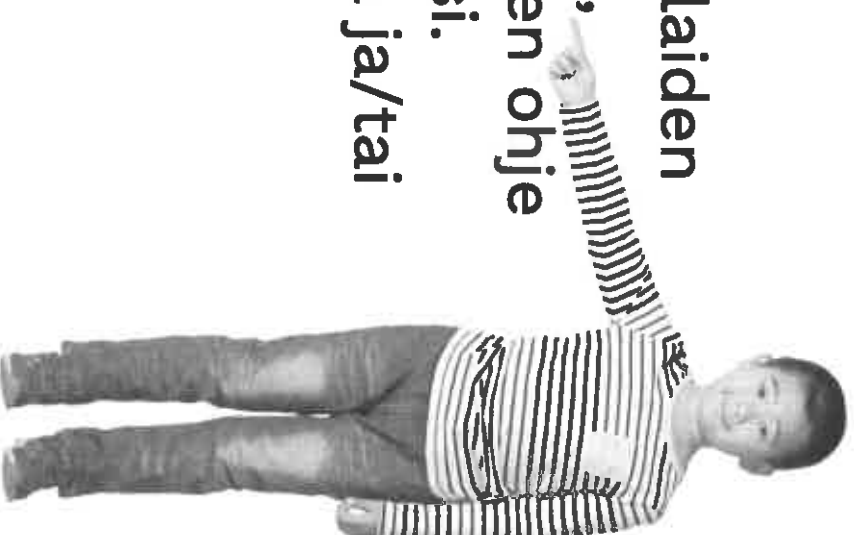
Takaisin
alkuun

**Terveystarkastus
Taitotasoarvio
Wilma-tunnukset**

**Opettaja tekee yhdessä oppilaiden
kanssa oppilaiden tunnukset,
huoltajalle annetaan kirjallinen ohje
huoltajatunnusten luomiseksi.**

**Tarvittaessa Kotoutusohjaaja ja/tai
Palvelusihteeri auttavat**

**Lukujärjestys ja repun sisältö
Kutsu huoltajien orientaatioon**



Koulun alkaessa 1/2

Takaisin
alkuun

- Tervetuloa!
- Tukioppilas/-oppilaat uudelle oppilaalle
- Kodin ja koulun yhteistyö: Sovitaan esim. miten pidetään yhteyttä, jos Wilman kautta ei toimi. Kuvat? Viestit? Kanava (Whatsapp, sähköposti vai mikä?) Huoltajien lukutaito? Kieli?
- Taitotasoarvioon perustuva henkilökohtainen oppimissuunnitelma / Maahanmuuttajan HOPS
- Valmistava opetus: Luokkaan ja opettajaan tutustuminen
- Ensimmäisen vuoden aikana tavoitteena kehittyvä alkeiskielitaito (Suomi) ja integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan omaa kieltä ja kulttuuristausta unohtamatta
- Sanaston kerryttäminen
- Suomalaisen kulttuurin avaaminen (nimeä, kerro tavoista, ruuista, juhlista, tapahtumista, paikoista...)
- Oppimisympäristön laajentaminen (esim. metsä, kirjasto, museot, liikuntapaikat) ja miten uusissa ympäristöissä toimitaan
- Mahdolliset tukitoimet
- Todistus



Heinola



Koulun alkaessa 2/2

Takaisin
alkuun

Muistettavaa

- Lapsen edun ensisijaisuus
- Hedelmällisen yhteistyön merkitys
- Ymmärretyksi tulemisen ja ymmärtämisen tärkeys puolin ja toisin (Lakisäätäinen oikeus, tulkkaus, käännetty viestit)
- Perheen status määrittää oppivelvollisuuden, oikeuden palveluihin ja niiden maksajan (kaupunki/VOK)
- Oikeus valmistavaan opetukseen ilman oleskelulupaa
- Koulu tarjoaa yhdenvertaiset palvelut kaikille oppilailleen taustasta riippumatta



LOMAKKEET

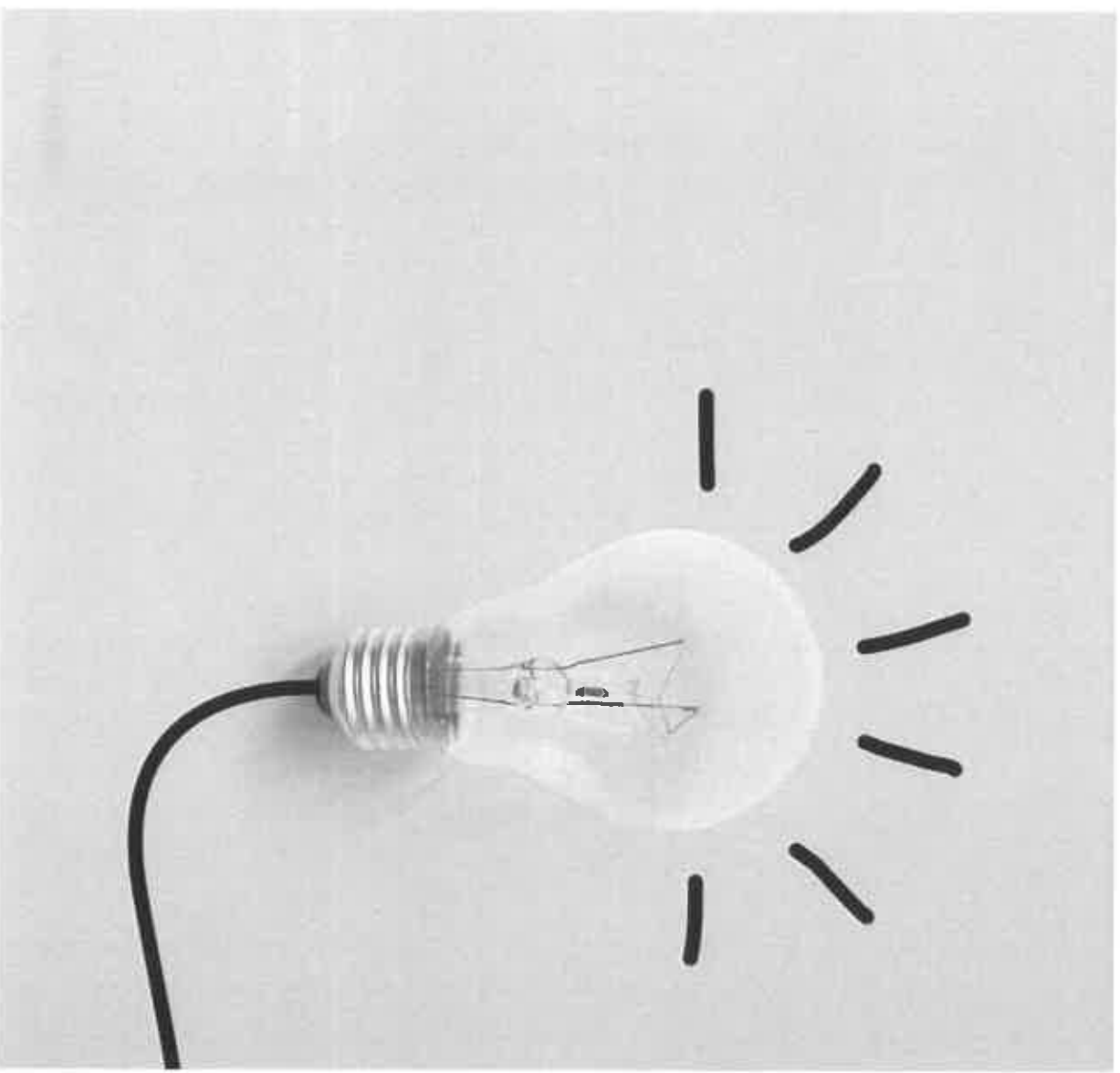
- Pedagoginen arvio
 - Yleinen tuki ↔ tehostettu tuki
 - Ope, oppilas, huoltaja, OHR
 - Allekirjoitus huoltajalta
 - Oppimissuunnitelma
 - Tarkastetaan syyslomaan ja 30.4. mennessä
 - Tieto tuen tason muutoksesta aina laaja-alaisen erityisopettajan kautta koulun palvelusihteerille!!

- Pedagoginen selvitys
 - Tehostettu tuki ↔ erityinen tuki
 - Ope, oppilas, huoltaja, OHR
 - Usein asiantuntijalausunto
 - Allekirjoitus huoltajalta
 - Oppilaalle tehdään HOJKS
 - Tarkastetaan syyslomaan ja 30.4. mennessä
 - Erityisen tuen tarpeen tarkistus erityisen tuen oppilaille 2.- ja 6.-luokan lopussa



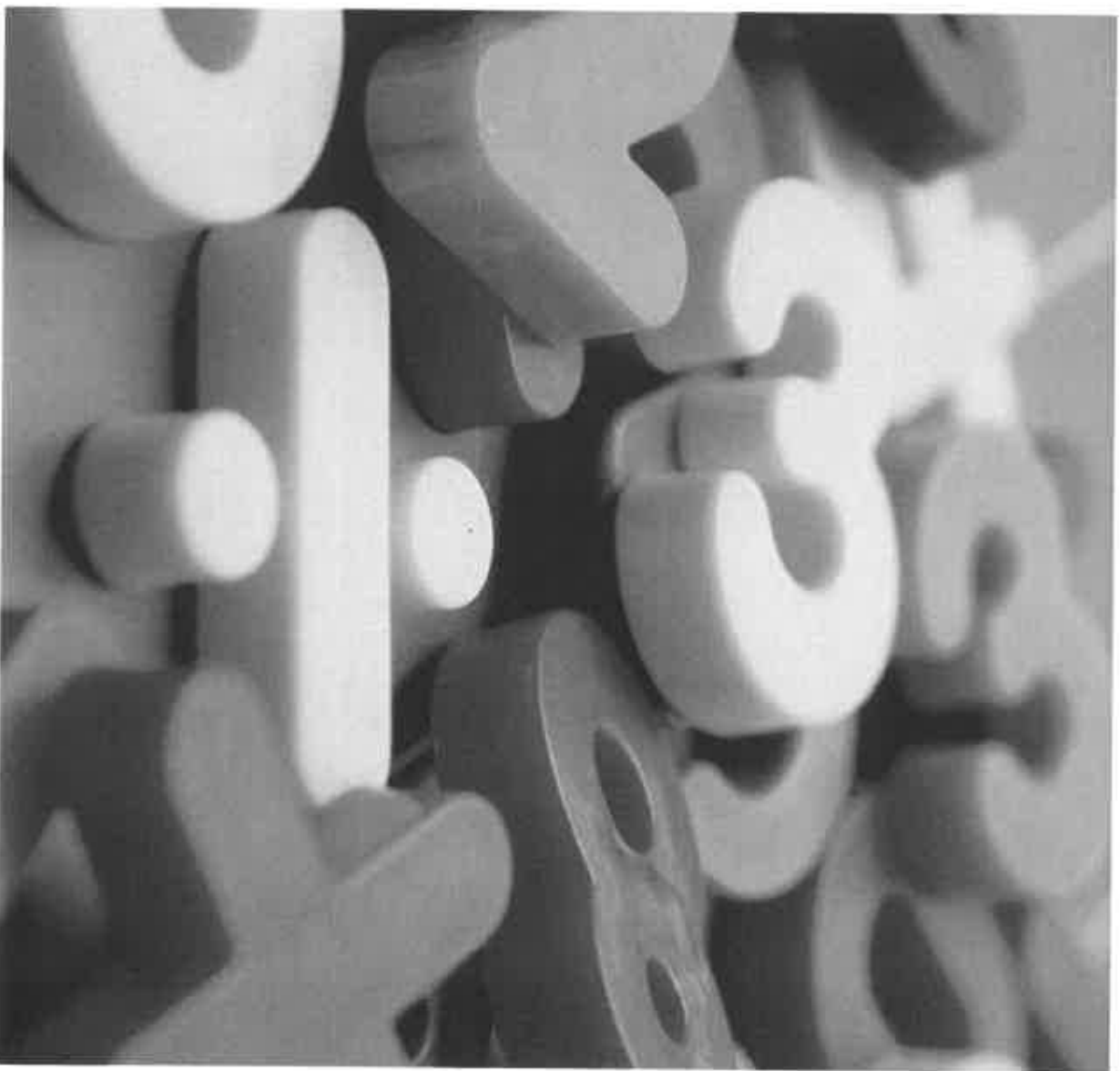
SISÄLTÖ

- Tuen paperit ovat opettajan, oppilaan ja huoltajan välisiä sopimuksia
- Tekstin täytyy perustua johonkin (keskustelut, arvioinnit, havainnot...)
- Tuo esiin lapsen/nuoren taidot ja vahvuudet
- **VÄLTÄ PUUTELISTOJA!**
- Oleellinen tieto selkeästi esille



KIELI

- Teksti kannattaa pitää lyhyenä ja selkeänä
- Käytä ymmärrettävää, koulun arkeen liittyvää kieltä, vältä tulkinnanvaraisuutta
- Ole rehellinen, mutta älä loukkaa. Asiat voi sanoa monella tavalla. "Kolikon kaksi puolta"
- Vaikka asiat ovat usein vaikeita, pidä teksti myönteisenä ja kannustavana
- Muista, että kirjoitat jonkun lapsesta!



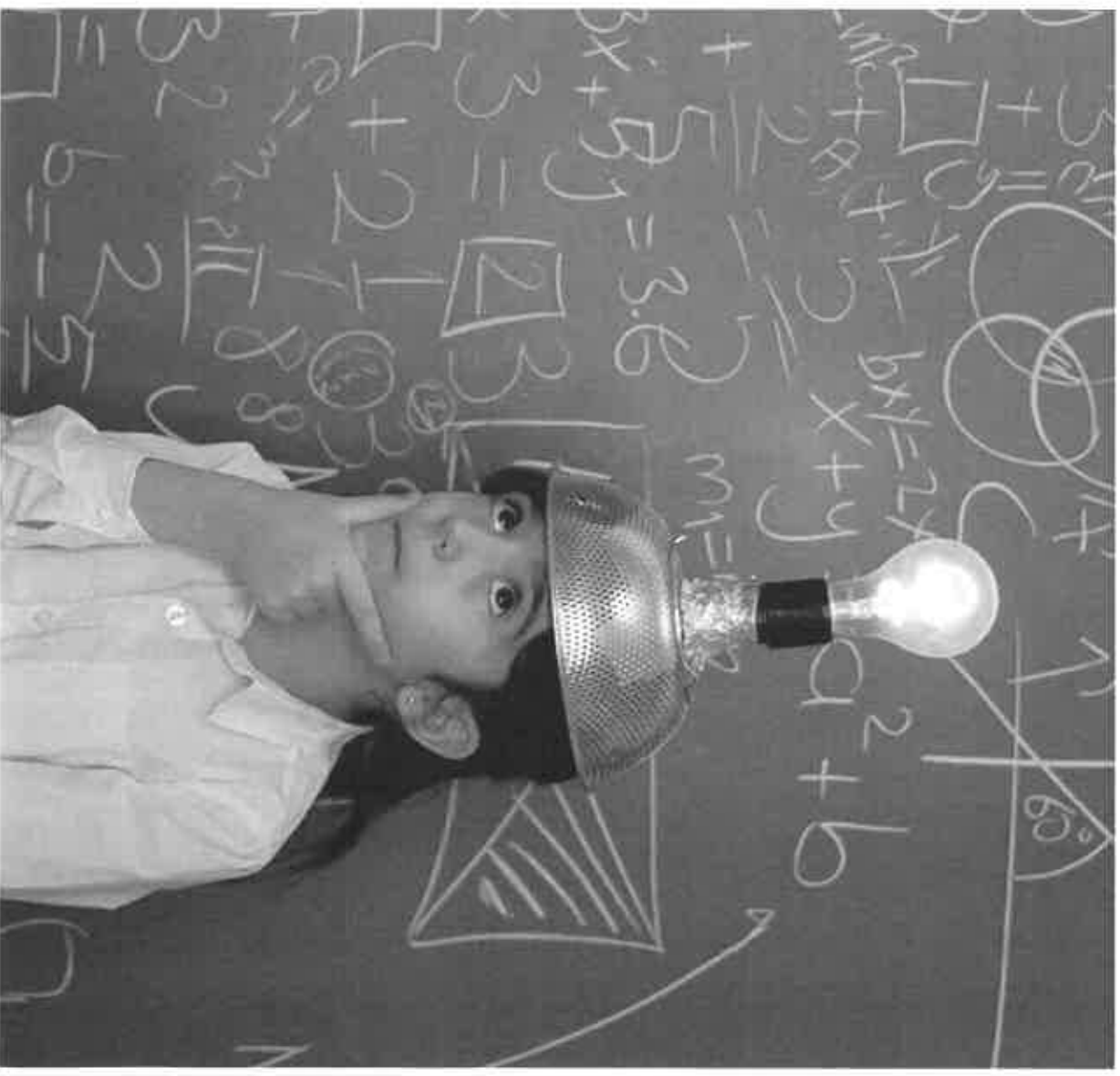
MITÄ EI SAA KIRJATA

- Lääkitys
- Diagnoosit
- Henkilökohtaiset ominaisuudet (Älä kuvaa henkilöä, vaan hänen toimintaansa)
- Referoinnit/otteet esim. psykologin lausunnoista
- Jos oppilas ohjataan opiskeluhuollon asiantuntijan puoleen, älä yksilöi syitä/toimenpiteitä/ammattinimikettä
- Älä kirjaa sellaista, mitä et voi toteuttaa. (Esim. jos kirjaat, että oppilaalla on aina matematiikan tunnilla ohjaajan tuki, se pitää myös olla.)



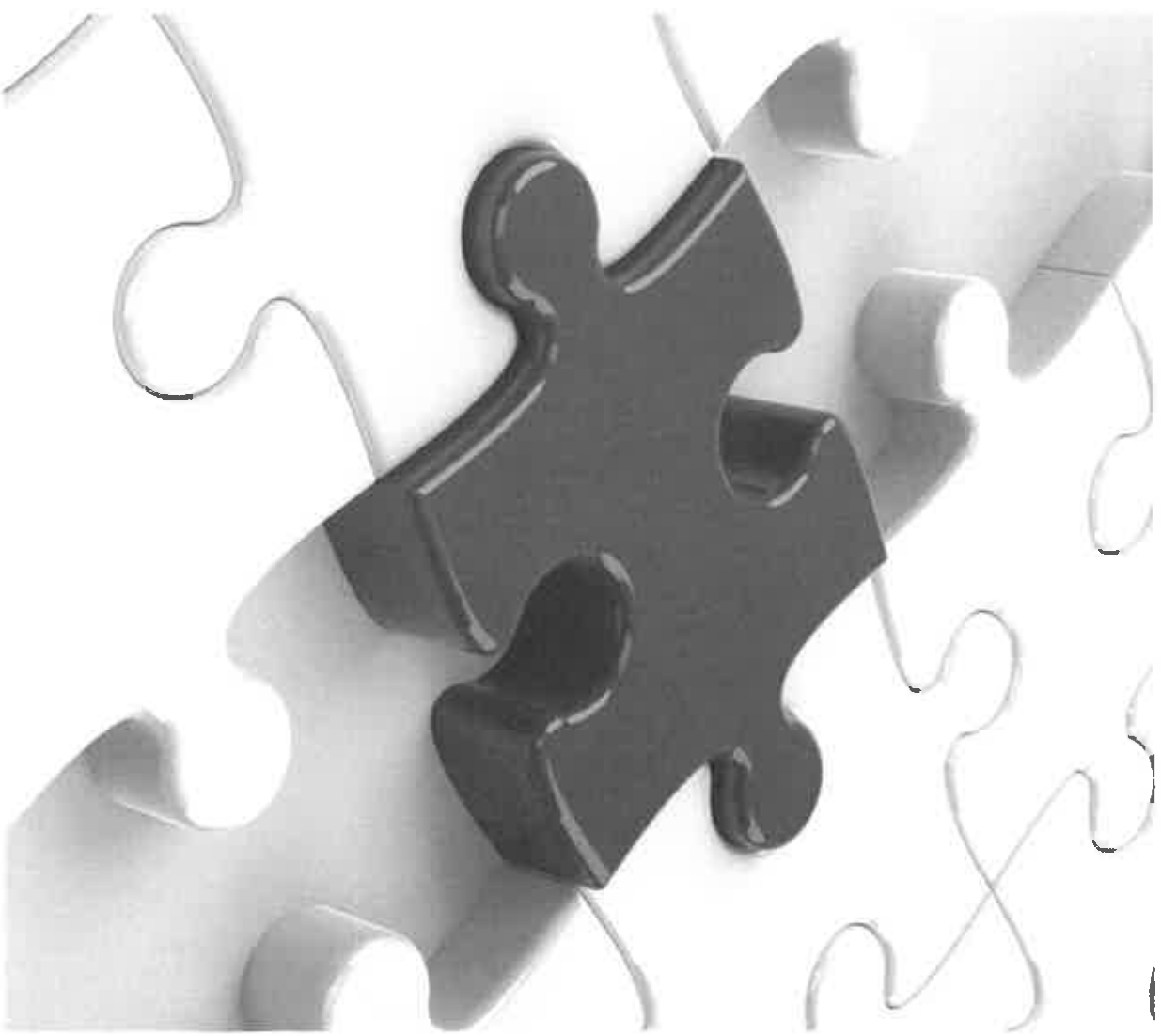
MITÄ SAA/PITÄÄ KIRJATA

- Todetaan yleinen tilanne
- Kartoitetaan oppilaan vahvuudet ja haasteet
- Asetetaan tavoitteet
- Luodaan suunnitelma ja tukitoimet, joilla asetettuihin tavoitteisiin päästään
- Vastuun jakaminen (oppilas, ope, ohjaaja, huoltajat...)



MUUTA

- Ennakoi! Luo hyvä yhteys huoltajiin.
- Tiedota! Huoltajilla ja oppilaalla itsellään täytyy olla realistinen kuva lapsen/nuoren kouluasioista - >EI YLLÄREITÄ!
- Ole arvostava ja kannustava
- Tarvittaessa ota tapaanmisiin mukaan toinen aikuinen esim. rehtori, ohjaaja, erityisopettaja, terveydenhoitaja (kysy lupaoppilaalta ja huoltajalta)



PÄIJÄT-HÄMEEN POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN MALLI

Yhteistyö kunnan, 3. sektorin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa

Usitetetaan
diktamattai

Poissaolo-
mlärien seuranta
neljänne-
vuosittain.

HUOLI PUHEEKSI

Vanhainen puuttuminen

- Opettajalla on lain mukainen velvoite puuttua poissaoloihin.
- Luottamini/selvittäminenlin poissaoloihin tulee puuttua välittömästi.
- Luokanopettaja/-valvoja keskustaa oppilaan kanssa ja on tarvittaessa yhteydessä huoltajiin.

YLI 30 POISSAOLOTUNTIA

Kohdennetut toimet

- Yhteydenotto oppilaaseen ja huoltajaan.
- Koulun tukitoimet mietittään (esim. tukipetus).
- Konsultoidaan koulun opistahuuto-palveluita ja/tai koulun ulkopuolisia tahjoja.
- Tarvittaessa yksilökohtainen opiskelu-huutoyö esim. monialaisen asiantuntija-ryhmä. Sovitaan tukitoimista ja seurannasta.
- Vastuunhenkilö on luokanopettaja/-valvoja.

YLI 50 POISSAOLOTUNTIA

Kohdennetut toimet

- Koulun tukitoimet mietittään (esim. joustavat opettaja/joustetyt) ja niitä arvioidaan säännöllisesti.
- Tautasyiden selvittäminen yhteistyössä opisteluhoitopalveluiden kanssa.
- Koulun ulkopuolisten tahjojen konsultaatio ja yhteistyö.
- Vastuunhenkilö on luokanopettaja/-valvoja.

YLI 70 POISSAOLOTUNTIA

Vahva tuki

- Koulun tukitoimet mietittään (esim. pedagogiset erityisjärjestelyt) ja niitä arvioidaan säännöllisesti. Tiivis yhteistyö koulun ulkopuolisten tahjojen kanssa.
- Koordinoitu, monialainen yhteistyö. Yhteisessä sovittu tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta.
- Tiivis ja säännöllinen yhteydenotto oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Vastuunhenkilö sovituu monialaisen asiantuntijaryhmän tapamisessa, usein luokanopettaja/-valvoja/laaja-alainen erityisopettaja.



KINNITYMISEN TUKEMINEN – YHTSÖLLISEN OPISKEUHUOLLON KEINOIN LISÄTÄÄN OPILAIDEN HYVINVOINTIA KOULUYHTSÖSSÄ

Poissaolien
sääntöjen
seuranta

Koulu ja
koulun
yhteistyö

Osaamisen ja
valvottaminen

Oppilaan ja
koulun
alustan
sallit

Oppilaan
kouluportain
tuki

Turvallisuus
ryhmä ja
luovut

Tammi- ja vuosi-
valvottamien
valvottamien

Monialaisen
yhteistyö

Totoisuuden
koulun ja
uudettamien

HUOLI PUHEEKSI

← TAKAISIN ALKUUN

Varhainen puuttuminen

Toimenpiteiden tueksi (Huoli puheeksi)

- Onko seurattu ryhmän oppilaiden poissaoloja päivittäin ja puututtu saman päivän aikana luvattomiin poissaoloihin?
- Onko keskusteltu oppilaan kanssa? Onko oltu yhteydessä huoltajiin?
- Onko oppilaalla riittävä tuki oppimiseen ja koulunkäyntiin?
- Miten oppilaan kouluäsnäoloa tuetaan (myös yhteisöllinen taso)?
- Onko konsultoitu esim. opiskeluhuollon ammattilaisia (terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi)?

YLI 30 POISSAOLOTUNTIA

← TAKAISIN ALKUUN

Kondennetut toimet

Toimenpiteiden tueksi (yli 30 h)

- Onko poissaoloista keskusteltu oppilaan ja huoltajien kanssa?
- Millaista tukea oppilas on saanut oppimiseen ja koulunkäyntiin ja tarvitsisiko hän nyt tukea?
- Onko konsultoitu opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisia? Onko tarvetta ohjata oppilaista ja/tai huoltajia koulun ulkopuolisiin palveluihin?
- Onko oppilaan asioissa koottu monialaista asiantuntijaryhmää? Onko yhdessä sovittu riittävästä tuesta (oppiminen ja koulunkäynti sekä opiskeluhoollollinen tuki) ja seuranta-palaverista?

→ Onko oppilaan tilannetta tarkasteltu yksilö/yhteisötasolla?

→ Oppilaan tilanteen kartoittamiseen voi hyödyntää:

Koulunkäytävyyden arviointiseula: Matalan kynnyksen arviointiseula on tarkoitettu käytettäväksi tilanteissa, joissa on huoli oppilaan koulunkäynnistä ja koulunkäytävyydestä. Arviointiseula auttaa hahmottamaan oppilaan tilannetta ja osoittaa mistä asioista on suurin huoli. Arviointiseula kertoo suuntaa antavasti, onko koulunkäytävä uhattu ja millä alueella oppilaan koulunkäytävä tulee vahvistaa. Arviointiseulaa voi käyttää tukena, kun arvioidaan miten oppilaan tilanteessa tulisi edetä.

→ Koulunkäytävyyden arviointiseula (toimintakykyarvio.fi)

YLI 50 POISSAOLOTUNTIA Kondennetut toimet

Toimenpiteiden tueksi (yli 50 h)

- Onko oppilaalla riittävä tuki oppimiseen ja koulunkäyntiin? Ottaako oppilas tukea vastaan? Onko annettua tukea arvioitu säännöllisesti?
- Onko kodin ja koulun välinen yhteistyö tiivistä? Sitoutuvatko huoltajat yhteistyöhön?
- Onko koulun opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisia ja/tai koulun ulkopuolisia toimijoita konsultoitu? Onko tehty yhteistyötä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa?
- Onko oppilaan asioissa koottu monialaista asiantuntijaryhmää?
- Onko oppilaan poissaoloihin liittyviä syitä kartoitettu tarkemmin?

→ Oppilaan tilanteen kartoittamiseen voi hyödyntää:

Koulunkäyntikyvyn arviointiseula: Matalan kynnyksen arviointiseula on tarkoitettu käytettäväksi tilanteissa, joissa on huoli oppilaan koulunkäynnistä ja koulunkäyntikyvystä. Arviointiseula auttaa hahmottamaan oppilaan tilannetta ja osoittaa mistä asioista on suurin huoli. Arviointiseula kertoo suunnata antavasti, onko koulunkäyntikyvyn uhattuna ja millä alueella oppilaan koulunkäyntikyky tulee vahvistaa. Arviointiseulaa voi käyttää tukena, kun arvioidaan miten oppilaan tilanteessa tulisi edetä.

→ [Koulunkäyntikyvyn arviointiseula \(toimintakykyarvio.fi\)](#)

Koulupoissaolojen olleet ja syyt selvitys ISAP (oppilaille):

ISAP on kartoituslomake, jolla pyritään selvittämään koulupoissaolojen taustalla olevia syitä. Kartoitusta voi käyttää jo silloin, kun huoli poissaolojen lisääntymisestä herää.

→ [ISAP_kysely.pdf \(koulukunnossa.fi\)](#)

Koulupoissaolojen olleet ja syyt selvitys ISAP (huoltajille): Kyselyssä kartoitetaan oppilaan koulunkäyntiin liittyviä tunteita ja ongelmia.

→ [ISAP-Vanhemmet.pdf \(koulupoissaolo.fi\)](#)

YLI 70 POISSAOLOTUNTIA

← TAKAISIN ALKUUN

Vahva tuki

Toimenpiteiden tueksi (yli 70 h)

- Onko oppilaalla riittävä tuki oppimiseen ja koulunkäyntiin? Arvioidaanko tukea säännöllisesti?
- Onko koulun opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisia tai koulun ulkopuolisia tahoja konsultoitu ja tehdäänkö monialaista (koti, koulu ja koulun ulkopuoliset tahot) yhteistyötä?
- Onko työlle asetettu yhdessä tavoitteet, toimenpiteet, työnjako ja tiivis seuranta?
- Onko kodin ja koulun välinen yhteistyö toimivaa? Kuka pitää säännöllisesti yhteyttä oppilaaseen ja huoltajaan?
- Onko oppilasta ja perhettä ohjattu koulun ulkopuolisten palveluiden piiriin?
- Ottaako perhe tukea vastaan?

- Onko oppilaan poissaolojen taustasyitä kartoitettu?
- Oppilaan tilanteen kartoittamiseen ja riittävän koulunkäynnin tuen arviointiin:

Koulupoissaolojen oireet ja syyt selvitys ISAP (oppilaati:

ISAP on kartotuslomake, jolla pyritään selvittämään koulupoissaolojen taustalla olevia syitä. Kartotusta voi käyttää jo silloin, kun huoli poissaolojen lisääntymisestä herää.

→ [ISAP_Kysely.pdf \(koulukunnossa.fi\)](#)

Koulupoissaolojen oireet ja syyt selvitys ISAP (vanhemmat:

Kyselyssä kartoitetaan oppilaan koulunkäyntiin liittyviä tunteita ja ongelmia.

→ [ISAP-Vanhemmat.pdf \(koulupoissaolo.fi\)](#)

Vaativan konsultaation tsakkauslistat: Kysely auttaa saamaan kokonais kuvan lapsen koulunkäynnistä ja tukitoimista.

→ Microsoft Word - Vaativan konsultaation tsakkauslista_JonL_JOO122.docx (vip-verkosto.fi)

Poissaolojen säännöllinen seuranta

← TAKAISIN ALKUUN



“Poissaoloni
näkyvät
säännöllisesti
Wilmassa,
ja huoltajani
merkitsee ne
luvallisiksi tai
luvattomiksi.”

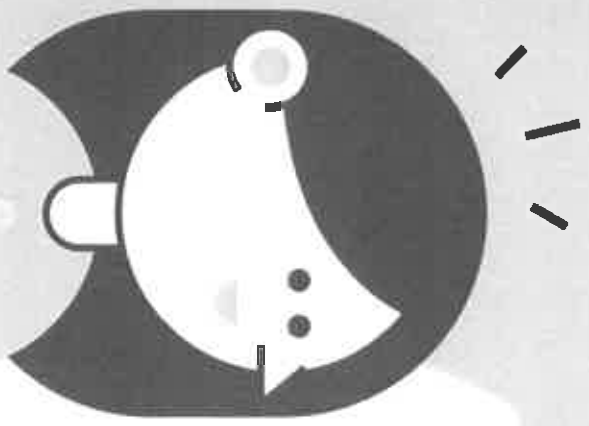
Kiinnittymisen tukeminen

Miten poissaoloja seurataan suunnitelmallisesti niin, että niistä kerätty tieto on käytettävissä poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen?

- Poissaolollmiöön puuttuminen tiedolla johtamisen keinoin
- Poissaolomäärien seuranta neljännesvuosittain
- Poissaolojen taustasyiden huomiolminen seurannassa ja puuttumisessa

Kodin ja koulun yhteistyö

← TAKAISIN ALKUUN



**“Luotan, että
opettaja ja
vanhempani
pitävät
säännöllisesti
yhteyttä
kouluasioissani.”**

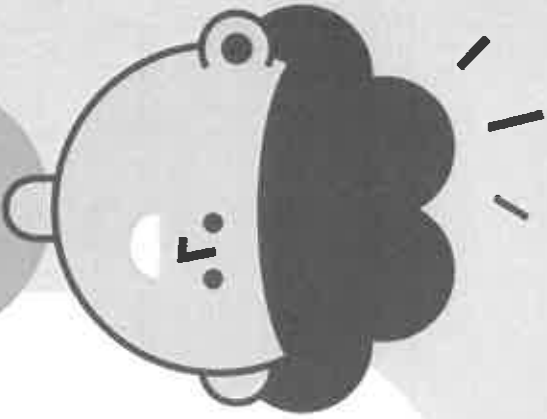
Kiinnittymisen tukeminen

***Mitkä ovat kodin ja koulun yhteistyön
keskeiset tavoitteet ja
järjestämiskäytännöt?***

- Luottamuksen rakentaminen, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus
- Jatkuvuus ja säännöllisyys yhteistyössä läpi perusopetuksen, tehostetusti nielivalheissa
- Kannustava sekä oppilaan oppimista ja kehitystä myönteisesti tukeva viestintä

Osallisuus ja vaikuttaminen

← TAKAISIN ALKUUN



**“Minua
kuunnellaan ja
voin vaikuttaa
luokkaani ja
kouluuni
liittyvissä
asioissa.”**

Kiinnittymisen tukeminen

Miten huolehditaan oppilaiden ja huoltajien osallisuuden toteutumisesta ja vaikuttamis-mahdollisuuksista?

- Osallisuuden kokemuksen tukeminen kouluarjessa
- Oppilaiden ja huoltajien aito mukanaolo kouluyhteisön kehittämisessä
- Oppilasosallisuutta tukevat rakenteet

Oppilaan ja koulun aikuisten suhteet

← TAKAISIN ALKUUN



“Tunnen oman
opettajani ja luotan,
että hänen kanssaan
voin keskustella
kaikista asioista.
Tiedän hänen
ajattelevan minun
parastani
koulunkäymissä.”

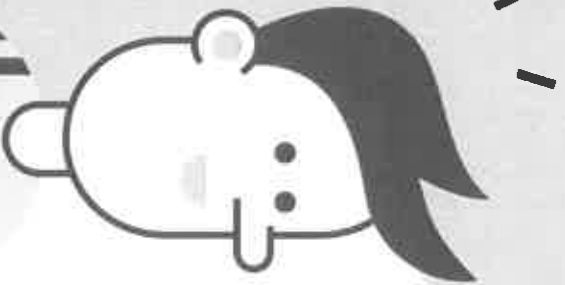
Kilpailijamaisen tukeminen

*Miten tuetaan välittävän ja turvallisen
oppilas-alkuinen -suhteen muodostamista ja
ylläpitämistä koulussa?*

- Kuulluksi ja nähdyksi tuleminen
- Myönteinen ja kannustava toimintakulttuuri
- Arvostava ja oikeudenmukainen kohtelu

Oppimisen kolmiportainen tuki

← TAKAISIN ALKUUN



“Saan juuri
minulle
sopivaa apua
koulunkäyntiini.”

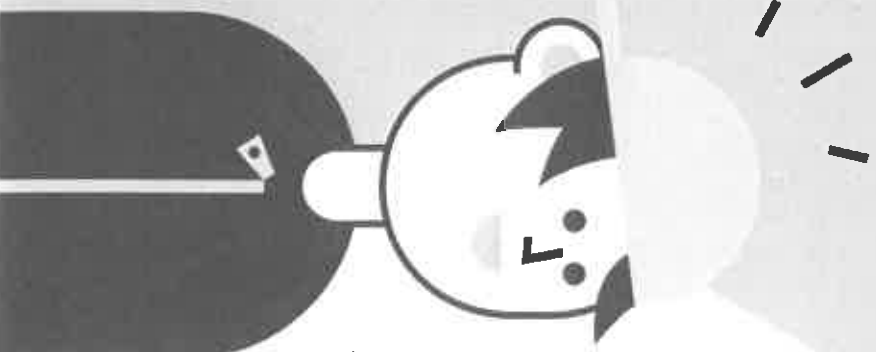
Kilnnttymisen tukeminen

*Millailla yksillöillä ja yhteisöillä
menetelmillä pystytään vahvistamaan
oppimista ja kouluun kilnnttymistä kaikilla
tuen tasolla?*

- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen
tarpeiden varhainen tunnistaminen
- Erilaisten oppijoiden huomioiminen ja
joustavat opetusjärjestelyt
- Monialaisuus, yhteistyön rakenteet ja
yhteisopettajuus oppimisen tukena

Turvallinen ryhmä ja kaverit

← TAKAISIN ALKUUN



**“Minun
ryhmässäni
kuunnellaan,
kunnioitetaan ja
kannustetaan
kaikkia.
Minut hyväksytään
sellaisena,
kuin olen.”**

Kilnittymisen tukeminen

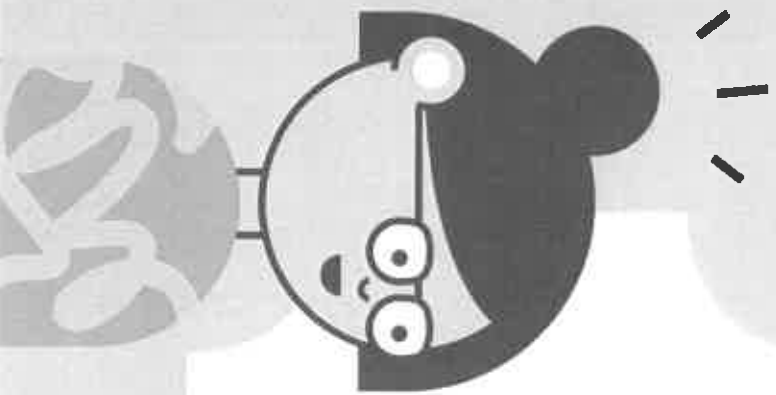
***Miten jatkuva ryhmäytymistä ja turvallisista
ilmapiiristä tuetaan suunnitelmallisesti?***

- Opetusryhmän vuorovaikutustilanteen ja oppimista tukevan ilmapiirin johtaminen
- Oppilaiden vertaissuhteiden tukeminen
- Kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäisy, tunnistaminen ja niihin puuttuminen

Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

← TAKAISIN ALKUUN

“Koulussa opetellaan ja harjoitellaan joka päivä hyvinvointitaitoja, joista on minulle hyötyä koko elämän ajan.”



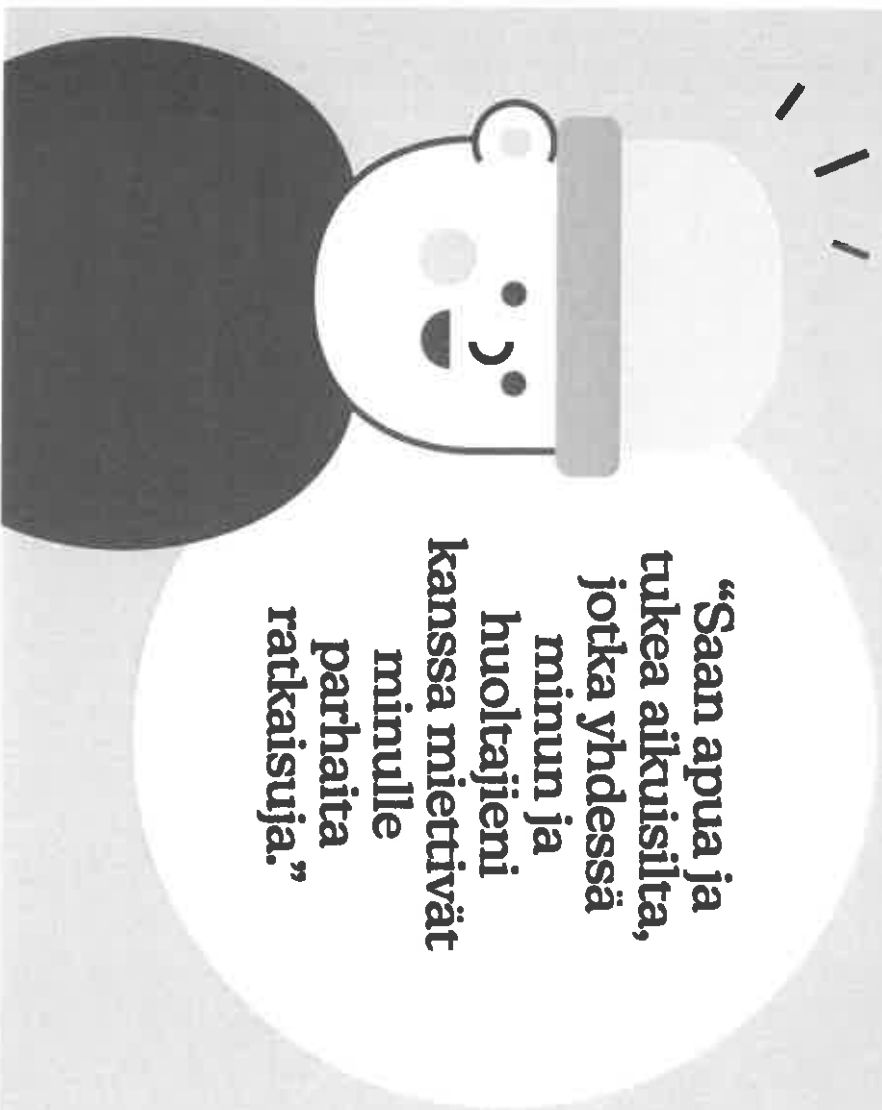
Kiinnittymisen tukeminen

Miten tunne- ja vuorovaikutustaitoja vahvistetaan suunnitelmallisesti koko koulu yhteisössä?

- Taitojen kehittymisen tukeminen kaikissa kouluarjen tilanteissa
- Arvostava, avoin ja vuorovaikutteinen keskustelukulttuuri
- Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet osana kaikkia oppiaineita

Monialainen yhteistyö

← TAKAISIN ALKUUN



**“Saan apua ja
tukea aikuisilta,
jotka yhdessä
minun ja
huoltajeni
kanssa miettivät
minulle
parhaita
ratkaisuja.”**

Kiinnittymisen tukeminen

Miten yhteistyö opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten kanssa toimii poissaolojen ennaltaehkäisyssä, niihin puuttumisessa sekä poissaolojen syiden selvittämisessä?

- Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä hyvinvointityön koordinoijana. Erialaisten hyvinvointikyselyiden tuottaman tiedon hyödyntäminen.
- Matalan kynnyksen konsultaatio
- Yhteistyön käytänteet koulun/kunnan sisällä (mm. koulussa tehtävä nuorisotyö) sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa (hyvinvointialue, 3. sektori)
- Opintojen nivelvaiheiden tukiprosessit

Tietoisuuden lisääminen ja tiedottaminen

← TAKAISIN ALKUUN



“Saan
säännöllisesti
tietoa siitä,
miten tärkeää on
käydä koulussa ja
miten poissaolot
vaikuttavat oppimiseeni.
Tiedän, miten
voin itse vaikuttaa
koulunkäyntiini.”

Kilnittymsen tukeminen

Miten lisätään suunnitelmallisesti huoltajien, oppilaiden ja koulun henkilöstön tietoisuutta koululäsnäolon merkityksestä sekä poissaolojen seurannasta ja niihin puuttumisen käytännöistä?

- Oppilaiden ymmärryksen lisääminen poissaolojen vaikutuksista omaan hyvinvointiin
- Huoltajien tietoisuuden lisääminen koulunkäynnin tukemisen tärkeydestä
- Poissaoloihin puuttumisen toimintamallista ja poissaoloilmiöstä tiedottaminen ennakollavasti



**Päijät-Hämeen
sivistyspalveluiden
seudullinen kehittäminen**